

## POSTANOWIENIE

Dnia 9 marca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z powództwa D. W.

przeciwko P. Spółce Akcyjnej w L.

z udziałem interwenienta ubocznego R. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o przywrócenie do pracy, ewentualnie ustalenie istnienia stosunku pracy oraz

wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy i odszkodowanie oraz o

dopuszczenie do pracy i wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 9 marca 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w L.

z dnia 2 kwietnia 2019 r., sygn. akt VIII Pa (...), VIII Pa (...),

**1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**

**2. zasądza od Sądu Okręgowego w L. na rzecz radcy prawnego K. J. kwotę 900 (dziewięćset) zł, powiększoną o stawkę należnego podatku od towarów i usług, tytułem zwrotu kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu kasacyjnym.**

### UZASADNIENIE

D. W. wytoczył powództwo przeciwko P. S.A. domagając się ustalenia stosunku pracy z pozwaną, zapłaty odszkodowania za nierówne traktowanie w

pracy oraz dopuszczenia do pracy, ewentualnie przywrócenia do pracy. Sąd pierwszej instancji oddalił powództwo, a Sąd Okręgowy w L., VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, w wyroku z dnia 2 kwietnia 2019 r., sygnatura akt VIII Pa (...) oraz VIII Pa (...), oddalił apelacje obu stron (pkt I), oddalił rozszerzone powództwo (pkt II) i nie obciążył powoda kosztami postępowania apelacyjnego (pkt III).

Ten wyrok Sądu Okręgowego pełnomocnik powoda zaskarżył w całości skargą kasacyjną (a więc wadliwie, gdyż również w części, w której została oddalona apelacja pracodawcy), zarzucając naruszenie: prawa materialnego w postaci: naruszenia art. 2 pkt 3 ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, polegającym na błędnym przyjęciu, iż nie spełnienie kryteriów niniejszego artykułu, nie wpływa negatywnie na możliwość korzystania przez pracodawcę z niniejszej ustawy, a także - szeregu przepisów proceduralnych.

Wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania pełnomocnik powoda oparł na sugestii, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.). W ocenie autora skargi „skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona wobec dopuszczenia się przez Sąd Okręgowy w L. rażących naruszeń przepisów prawa procesowego oraz prawa materialnego, jakie legły u podstaw zaskarżonego wyroku - przede wszystkim nierozpoznania zarzutów apelacyjnych oraz nie odniesienia się do większości materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie. Powyższe uchybienia skutkują niezgodnym z prawem oraz poczuciem sprawiedliwości rozstrzygnięciem i w niewątpliwy sposób wpłynęły na wynik przedmiotowej sprawy”.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną pozwany wniósł o wydanie na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, a w przypadku nieuwzględnienia tego wniosku, wniósł o jej oddalenie i o zasądzenie od powoda zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych, z uwzględnieniem kosztów zastępstwa procesowego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującego się nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony twierdzeniem, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżący wykazał istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

Wykazanie podnoszonej w skardze oczywistej zasadności skargi kasacyjnej (art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.) – jako przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania – wymagałoby przedstawienia tego, w czym wyraża się „oczywista zasadność” skargi oraz argumentacji wykazującej, że rzeczywiście skarga jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06 LEX nr 198531, z dnia 10 sierpnia 2006 r., V CSK 204/06, LEX nr 421035, z dnia 9 stycznia 2008 r., III PK 70/07, LEX nr 448289, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 283/07, LEX nr 448205, z dnia 3 kwietnia 2008 r., II PK 352/07, LEX nr 465859 i z dnia 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Podczas, gdy dla uwzględnienia skargi wystarczy, że jej podstawa jest usprawiedliwiona, to dla przyjęcia skargi do rozpoznania – z uwagi na jej oczywistą zasadność w rozumieniu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. – niezbędne jest wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej, bez potrzeby wchodzenia w szczegóły, czy dokonywania pogłębionej analizy tekstu wchodzących w grę przepisów i doszukiwania się ich znaczenia

(postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274, z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616, z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 9 maja 2008 r., II PK 11/08, LEX nr 490364, z dnia 21 maja 2008 r., I UK 11/08, LEX nr 491538 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 494134). W judykaturze podkreśla się, że przesłanką przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest oczywiste naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacja, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia. Sam zarzut naruszenia (nawet oczywistego) określonego przepisu (przepisów) nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 7 stycznia 2003 r., I PK 227/02, OSNP 2004 nr 13, poz. 230, z dnia 11 stycznia 2008 r., I UK 285/07, LEX nr 442743, z dnia 11 kwietnia 2008 r., I UK 46/08, LEX nr 469185 i z dnia 9 czerwca 2008 r., II UK 37/08, LEX nr 494133 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2013 r., III SK 11/13, LEX nr 1380967).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie spełnia powyższych wymogów; nie wykazuje, aby w sprawie występował stan „oczywistej zasadności” skargi kasacyjnej w rozumieniu przepisu art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

Autor rozpatrywanej skargi kasacyjnej oczywistą zasadność skargi kasacyjnej wiąże z naruszeniem wielu przepisów: art. 378 § 1 k.p.c. poprzez zaniechanie przez Sąd rozpoznania sprawy, tj. rozważenia i dokonania odpowiedniej oceny zarzutów podniesionych w apelacji powoda, art. 328 § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku nie odpowiadającego wymogom procedury w zakresie jego obligatoryjnych elementów, uniemożliwiającą tym samym kontrolę kasacyjną, art. 217 § 2 k.p.c. w zw. 227 k.p.c. w zw. z art. 380 k.p.c. poprzez odmowę dopuszczenia i przeprowadzenia dowodu z dokumentów tj. z umów o pracę zawieranych z agencją pracy tymczasowej z datą wsteczną, art. 382 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nierozważanie całości materiału dowodowego przemawiającego za zasadnością powództwa, a oparcie wyroku tylko na jego fragmentarycznej części, art. 6 k.c. w zw. z art. 232 zd. 1

poprzez oparcie wyroku na samych, niedostatecznie popartych twierdzeniach pełnomocnika pozwanej.

Zdaniem pełnomocnika powoda Sąd Okręgowy nieprawidłowo uznał, że powództwo o ustalenie stosunku pracy oraz dopuszczenie do pracy jest niezasadne, a powództwo o odszkodowanie jest skierowane do niewłaściwego podmiotu (brak legitymacji biernej pozwanej w tym zakresie). Sąd drugiej instancji stwierdził, że pozwana spółka niewątpliwie wykazała, iż konieczność zatrudniania pracowników tymczasowych poza sezonem wynikała z tego, że pracownicy stali korzystali z urlopów wypoczynkowych właśnie po sezonie. W ocenie pełnomocnika powoda celem postępowania sądowego nie było ustalenie, czy pozwana zasadnie korzystała z zatrudnienia tymczasowego, lecz zbadanie, czy w stosunku do powoda ta instytucja została prawidłowo zastosowana. Pozwana na początku procesu ferowała tezę, o tym, że powód wykonywał prace o charakterze sezonowym. Kiedy natomiast w toku procesu okazało się według twierdzeń samej pozwanej, że sezon piwny, czyli sezon zwiększonej produkcji trwał do początków października, pełnomocnik pozwanej zaczął opierać swoją linię obrony na stwierdzeniu, że pracownicy tymczasowi poza sezonem zastępowali pracowników własnych będących nieobecnymi w pracy. Odnosząc się do zarzutu naruszenia przez sąd prawa materialnego tj. art. 20 ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych wspominał, że ustawę, jak każdy akt prawny czyta się od początku do końca. W art. 3 pkt 3 niniejszej ustawy znajduje się warunek *sine qua non* od którego zależy, czy w danym przypadku ustawa może być stosowana. Niespełnienie warunków ustawowych powoduje zastosowanie zasad ogólnych wynikających z Kodeksu Pracy.

W ocenie Sądu Najwyższego, argumenty przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie uzasadniają twierdzenia, że skarga kasacyjna jest w sposób oczywisty uzasadniona. Naruszenie przepisów proceduralnych musiałoby być tak istotne, że doprowadziło do wydania oczywiście wadliwego merytorycznie orzeczenia. Poza nieważnością postępowania, wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien przekonująco wykazać istnienie takiej korelacji, co *ad casum* nie nastąpiło.

Z judykatury Sądu Najwyższego wynika, że tymczasową jest tylko taka praca na rzecz konkretnego pracodawcy użytkownika, która świadczona jest nie dłużej niż pozwalają na to terminy ustanowione w art. 20 ustawy o zatrudnieniu pracowników tymczasowych. Artykuł 20 ustawy z dnia 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz.U. Nr 166, poz. 1508 ze zm.) jest jedynym przepisem tej ustawy, który stanowi o maksymalnym terminie wykonywania pracy tymczasowej. Przepis ten ma charakter ochronny dla pracownika tymczasowego. Jego celem jest ograniczenie zatrudnienia tymczasowego w czasie, zgodnie z definicją legalną pracy tymczasowej z art. 2 pkt 3 ustawy o zatrudnieniu pracowników tymczasowych (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2019 r., II UK 84/18, OSNP 2019 nr 11, poz. 138).

Ponieważ zgodnie z art. 20 ust. 1 cytowanej ustawy agencja pracy tymczasowej może skierować danego pracownika tymczasowego do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz jednego pracodawcy użytkownika przez okres nieprzekraczający łącznie 18 miesięcy w okresie obejmującym 36 kolejnych miesięcy, brak podstaw do stwierdzenia, że łączny okres pracy powoda u pracodawcy użytkownika od 20 czerwca 2016 r. do 31 stycznia 2017 r. naruszał ten przepis.

W myśl art. 2 pkt 3) wskazanej ustawy praca tymczasowa – to wykonywanie na rzecz danego pracodawcy użytkownika, przez okres nie dłuższy niż wskazany w ustawie, zadań: a) o charakterze sezonowym, okresowym, doraźnym lub b) których terminowe wykonanie przez pracowników zatrudnionych przez pracodawcę użytkownika nie byłoby możliwe, lub c) których wykonanie należy do obowiązków nieobecnego pracownika zatrudnionego przez pracodawcę użytkownika.

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej w wyroku z dnia 14 października 2020 r., C - 681/18, orzekł, że artykuł 5 ust. 5 zdanie pierwsze dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/104/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie pracy tymczasowej należy interpretować w ten sposób, że nie stoi on na przeszkodzie ustawodawstwu krajowemu, w którym nie ograniczono liczby kolejnych okresów skierowania, jakie ten sam pracownik tymczasowy może ukończyć w tym samym przedsiębiorstwie użytkownika, oraz nie uzależniono zgodności z prawem korzystania z pracy tymczasowej od wskazania powodów o

charakterze technicznym lub związanych z wymogami produkcji lub organizacji lub z zastępstwem uzasadniających to korzystanie. Z drugiej strony przepis ten należy interpretować w ten sposób, że stoi on na przeszkodzie niepodjęciu przez państwo członkowskie żadnego środka w celu zachowania tymczasowego charakteru pracy tymczasowej oraz uregulowaniu krajowemu, w którym nie przewidziano żadnego środka zmierzającego do uniknięcia stosowania kolejnych okresów skierowania tego samego pracownika tymczasowego do tego samego przedsiębiorstwa użytkownika w celu obejścia przepisów dyrektywy 2008/104 jako całości.

Wyrok ten ma adekwatne zastosowanie do interpretacji omawianych przepisów polskich.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pełnomocnik powoda nie przekonał, że w sposób oczywisty doszło do naruszenia tymczasowego charakteru pracy powoda. Z ustaleń zaskarżonego wyroku wynika, że szczyt sezonu na spożycie piwa przypada od czerwca do początku października, a także - w okresie świąteczno - noworocznym. Ponieważ powód był zatrudniony jako pracownik tymczasowy od 20 czerwca 2016 r. do 31 stycznia 2017 r., jego zatrudnienie wystąpiło przede wszystkim w okresie sezonu na wzmożoną produkcję i sprzedaż piwa, a także – jak ustalił Sąd – w okresie doraźnego zastępowania nieobecnych w pracy z powodu korzystania z urlopu - stałych pracowników. Nie można więc uznać, że w sposób oczywisty agencja pracy tymczasowej lub pracodawca użytkownik naruszyli art. 2 pkt 3) wskazanej wyżej ustawy, co mogłoby implikować odmienne rozstrzygnięcie Sądu.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398<sup>9</sup> § 2 k.p.c. (pkt 1.) oraz na podstawie § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (jednolity tekst: Dz.U. z 2019 r. poz. 18 ze zm.).